

prima instanță: I.Raropu
instanța de apel: N. Budăi, N. Cernat, I. Muruianu

DECIZIE

24 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Tamara Chișca-Doneva, Ion Druță

examinînd recursul declarat de Cojocari Gheorghii,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de societatea pe acțiuni „Fabrica de Conservare din Călărași” împotriva lui Cojocari Gheorghii, Primăriei comunei Tuzara, raionul Călărași, Consiliului comunal Tuzara cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate, anularea parțială a deciziei Consiliului comunal Tuzara, anularea parțială a contractului de vânzare-cumpărare a terenului, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 iulie 2014, prin care demersul lui Cojocari Gheorghii cu privire la repunerea în termen a apelului a fost respins și restituită cererea de apel cu toate actele anexate,

c o n s t a t ă

La 20 decembrie 2012, societatea pe acțiuni „Fabrica de Conservare din Călărași” a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Cojocari Gheorghii, Primăriei comunei Tuzara, raionul Călărași, Consiliului comunal Tuzara cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate, anularea parțială a deciziei Consiliului comunal Tuzara, anularea parțială a contractului de vânzare-cumpărare a terenului.

În motivarea acțiunii a indicat reclamantul că fântâna arteziană nr.7 din comuna Tuzara, r-ul Călărași a fost proprietate a organizației de stat „Fabrica de Conservare din Călărași”.

Menționează reclamantul că SA „Fabrica de Conservare din Călărași” s-a constituit în rezultatul reorganizării prin transformare, ca urmare a privatizării întreprinderii de stat nominalizată supra, fiind succesoarea ultimei, respectiv, este și succesoare dreptului de proprietate.

Cere SA „Fabrica de Conservare din Călărași”, recunoașterea dreptului de proprietate asupra fântânii arteziene nr.7, anularea parțială a deciziei Consiliului comunal Tuzara nr.03/04 din 30.09.2003, anularea parțială a contractului de vânzare-cumpărare a terenului aferent, în partea ce ține de vânzarea-cumpărarea terenului aferent fântânii arteziene nr.7 și obligarea OCT Călărași să radieze din

Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate a lui Cojocari Gheorghii asupra terenului aferent fântânii arteziene nr.7.

Prin hotărârea Judecătoriei Călărași din 11.12.2013, acțiunea a fost admisă.

S-a recunoscut dreptului de proprietate al SA „Fabricii de Conservare din Călărași” asupra fântânii arteziene nr.7 situată în comuna Tuzara, raionul Călărași pe terenul de pământ cu nr. cadastral 2544209337.

S-a anulat parțial deciziei Consiliului comunal Tuzara nr.03/04 din 30.09.2003, în partea prin care s-a permis vânzarea terenului aferent fântânii arteziene nr.7 cu suprafața de 0,2403 ha.

S-a anulat parțial contractul de vânzare-cumpărare a terenului aferent, în partea ce ține de vânzarea-cumpărarea terenului aferent fântânii arteziene nr.7 și s-a obligat OCT Călărași să radieze din Registrul bunurilor imobile dreptul de proprietate a lui Cojocari Gheorghii asupra terenului aferent fântânii arteziene nr.7.

La 10 ianuarie 2014, Cojocari Gheorghii a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La 06.02.2014 cauza a fost repartizată în mod aleatoriu pentru judecare în apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2014, cererii de apel nu i s-a dat curs, apelantului fiindu-i fixat termen până la 12 martie 2014, pentru lichidarea neajunsurilor apelului și anume pentru prezentarea apelului desfășurat, cu indicarea motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază, cât și dovada de plată a taxei de stat.

La 17 iulie 2014, SA „Fabricii de Conservare din Călărași” a depus referință la cererea de apel, solicitând restituirea cererii de apel din motivul că apelantul nu s-a conformat indicațiilor din încheierea Curții de Apel Chișinău și nu a lichidat, în termen neajunsurile apelului.

La 17 iulie 2014, Cojocari Gheorghii a depus demers privind repunerea în termen pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel, invocând că apelantul nu a primit încheierea Curții de Apel Chișinău din 11.02.2014, iar avizul de recepție este semnat de altă persoană.

SA „Fabricii de Conservare din Călărași” a solicitat restituirea cererii de apel din motivul că apelantul nu s-a conformat indicațiilor din încheierea Curții de Apel Chișinău și nu a lichidat, în termen neajunsurile apelului.

Intimații, Primăria comunei Tuzara, Consiliul comunal Tuzara, fiind legal citat, fapt confirmat prin avizul de recepție a citației, nu s-au prezentat și nu au invocat vreun motiv.

Intervenientul accesoriu Oficiul Cadastral Teritorial Călărași, fiind legal citat, fapt confirmat prin avizul de recepție a citației, nu s-a prezentat și nu a invocat careva motive.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 iulie 2014, demersul lui Cojocari Gheorghii cu privire la repunerea în termen a apelului a fost respins și restituită cererea de apel cu toate actele anexate, din motiv că apelantul nu a îndeplinit, în termen, indicațiile instanței de apel.

La 30 iulie 2014, Cojocari Gheorghii a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 iulie 2014, solicitând admiterea cererii de recurs;

casarea încheierii și restituirea pricinii spre rejudecare.

În motivarea cererii de recurs, recurentul a invocat că încheierea instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, fiind încălcate normele de drept procedural.

Susține recurentul că despre existența încheierii Curții de Apel Chișinău din 11 februarie 2014 prin care nu s-a dat curs cererii de apel și fixat termen pînă la 12 martie 2014 pentru lichidarea neajunsurilor, a aflat doar în ședința de judecată din 13 martie 2014.

Menționează recurentul că contrar prevederilor normelor procesual-civile această încheiere nu i-a fost expediată prin scrisoare recomandată cu aviz de primire.

În acest sens, indică recurentul că moștra de semnătură a sa, din actul de identitate, diferă esențial cu semnăturile aplicate pe avizul de recepție existent la filele dosarului (vol. II, f.d.8), astfel, nu poate fi făcut răspunzător și să suporte consecințele relei-credințe cu care își exercită atribuțiile oficiul poștal din localitate - pe motiv că nu înmînează corespondența destinatarului.

Precizează Cojocari Gheorghii, că la ședința de judecată fixată la 13 martie 2014, a prezentat dovada achitării la 12 martie 2014 a taxei de stat și a cererii de apel motivate.

Consideră recurentul că instanța de apel a încălcat un șir de norme protejate pe plan național și internațional, și anume: îngrădirea dreptului de acces liber la justiție și a dreptului la un proces echitabil, apărute de art.6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și încălcarea art.26 din Constituția Republicii Moldova, și art. 22 Cod de Procedură Civilă - Egalitatea în fața legii și a justiției, precum și art.7 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, casată încheierea Curții de Apel Chișinău și trimisă pricina la rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind pricina spre rejudecare.

Potrivit prevederilor art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Examinînd înscrisurile anexate la dosar, Colegiul reține că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 17 iulie 2014, iar recursul a fost depus de Cojocari Gheorghii la 30 iulie 2014, recursul considerîndu-se depus în termen.

Din considerentul menționat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție recurge la examinarea propriu-zisă a cererii de recurs.

Din materialele dosarului s-a constatat că la 20 decembrie 2012, SA „Fabrica de Conservare din Călărași” a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Cojocari Gheorghii, Primăriei comunei Tuzara, raionul Călărași și Consiliului comunal Tuzara, admisă de către prima instanță.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, Cojocari Gheorghii a declarat apel, care a fost depus fără achitarea taxei de stat, cu mențiunea că motivele de fapt

și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului, vor fi prezentate într-un apel suplimentar după întocmirea hotărârii integrale.

Ținând cont de aceste circumstanțe, instanța de apel a emis, la 11 februarie 2014, o încheiere prin care nu s-a dat curs cererii și s-a acordat termen până la 12 martie 2014, pentru înlăturarea neajunsurilor, ședința de judecată fiind stabilită pentru data de 13 martie 2014.

Potrivit art. 364 alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Complementar, potrivit art. 365 alin. (1)¹) Cod de procedură civilă, motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale.

În această ordine de idei, în temeiul art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Consecvent, potrivit prevederilor art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Invocând neîndeplinirea cerințelor încheierii indicate supra și aplicând prevederile enumerate, instanța de apel, la 17 iulie 2014, a respins demersul apelantului cu privire la repunerea în termen și a restituit acestuia cererea de apel cu toate materialele anexate.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de apel din 17 iulie 2014, Cojocari Gheorghii a depus recurs.

Examinând temeiurile recursului co-raportate la materialele cauzei, Colegiul reține că recurentul, în ședința de judecată din 13 martie 2014, a prezentat apel suplimentar anexând bonul de plată a taxei de stat și buletinul de identitate, precizând în același timp, că domiciliul acestuia este r-nul Călărași, s. Seliștea Nouă, str. D. Cantemir, 2, și astfel, încheierea instanței din 11 februarie 2014, a fost expediată la o adresă incompletă (r-nul Călărași, s. Seliștea Nouă) (f.d. 13-19 Vol. II).

La acest capitol, Colegiul sesizează că instanța de apel a expediat încheierea sa din 11 februarie 2014, la adresa indicată de însăși apelant în cererea de apel din 10 ianuarie 2013 - MD-4401, r-nul Călărași, s. Seliștea Nouă (f.d. 126 Vol. I).

Totuși, ținând cont de materialele anexate la cererea de apel suplimentară din 13 martie 2014, Colegiul consideră că speței îi sunt aplicabile prevederile art. 116 alin. (1) Cod de procedură civilă și pct. 6 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție privind procedura de judecare a cauzelor civile în ordine de apel nr. 6 din 11.11.2013.

Astfel, persoanele care din motive întemeiate au omis termenul de apel, pot fi repuse în termen de către instanța de apel, în baza cererii care se examinează în ședința de judecată.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termenul de declarare a apelului se va examina de către instanța de apel în conformitate cu art.116 CPC. Prin prisma jurisprudenței CEDO, nemotivarea de către instanța de apel a temeiurilor de repunere a apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil.

Într-o altă ordine de idei, Colegiul constată că taxa de stat a fost achitată de către recurent în termen, la 12 martie 2014 (f.d. 17 Vol. II) și prezentat ordinul de încasare a numerarului în ședința de judecată din 13 martie 2014, fapt consemnat în procesul – verbal al respectivei ședințe.

În succesivitatea ideilor expuse, Colegiul menționează că deși recurentul, personal, a indicat o adresă incompletă, la care de altfel a fost expediată încheierea din 11 februarie 2014, instanța de apel, fiindu-i prezentat buletinul de identitate al apelantului, prin care se precizează datele despre adresa de domiciliu și dovada achitării taxei de stat, în ședința de judecată din 17 iulie 2014, la care a fost înaintată și cererea de repunere în termen (f.d. 119 Vol. II), urma să admită cererea de repunere în termen de declarare a apelului prin prisma dreptului persoanei la un proces echitabil.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul consideră întemeiată cererea de recurs înaintată de Cojocari Gheorghii, iar încheierea Curții de Apel Chișinău drept ilegală și neîntemeiată, în legătură cu ce, recursul urmează a fi admis, casată încheierea instanței de apel și trimisă pricina la rejudecare în aceeași instanță.

În conformitate cu art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de Cojocari Gheorghii.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 iulie 2014 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de societatea pe acțiuni „Fabrica de Conservare din Călărași” împotriva lui Cojocari Gheorghii, Primăriei comunei Tuzara, raionul Călărași, Consiliului comunal Tuzara cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate, anularea parțială a deciziei Consiliului comunal Tuzara, anularea parțială a contractului de vânzare-cumpărare a terenului, cu trimiterea pricinii la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță